

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม

คู่มือการค้าและการลงทุน ราชอาณาจักรกัมพูชา

จัดทำโดย

หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

คู่มือการค้าและการลงทุนกลุ่มประเทศ CLMV เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนและข้อมูลพื้นฐานของประเทศกลุ่มประเทศ CLMV จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนทั้งของประเทศไทยและในกลุ่มประเทศ CLMV และได้ทำการเรียบเรียงและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประมวลผลออกมาให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้โดยง่าย และหวังว่าคู่มือดังกล่าวจะเป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการที่มีความสนใจที่จะขยายตลาดได้ไม่มากนักน้อย และสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ในเว็บไซต์ www.thaichamber.org

สารบัญ

	หน้า
1. ข้อมูลพื้นฐาน	1
2. ข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจโดยทั่วไป	7
3. ข้อมูลที่จำเป็นในการทำธุรกิจในกัมพูชา	11
4. สิทธิพิเศษทางการค้า	17
5. การลงทุนในกัมพูชา	19
6. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ Web Site ที่สำคัญ	33
7. ภาคผนวก	41
8. ที่มาข้อมูล	

1. ข้อมูลพื้นฐาน

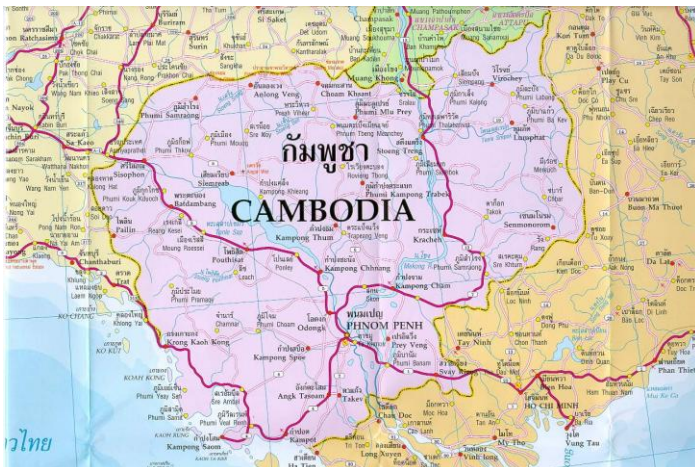

ราชอาณาจักรกัมพูชา
(Kingdom of Cambodia)

ธงประจำชาติ

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

- ทิศเหนือ ติดกับ ประเทศไทยและสปป. ลาว
- ทิศใต้ ติดกับ อ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดกับ เวียดนาม
- ทิศตะวันตก ติดกับ ประเทศไทย

แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของราชอาณาจักรกัมพูชา

1.2 เมืองสำคัญและสินค้าที่สำคัญ

เมือง	สินค้าและบริการที่สำคัญ
กรุงเทพมหานคร (เมืองหลวง)	เครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ, รองเท้า, ศูนย์กระจาย สินค้าไปสู่ทั่วประเทศ, ศูนย์ราชการ
กรุงเทพมหานครหรือ กรุงเทพมหานคร (เมืองท่า)	ท่าเรือน้ำลึกลานานาชาติ ไปสู่ทั่วโลกทางทะเล อ่าวไทย แหล่งอาหารทะเลเช่นกุ้ง ปู หอย สถานท่องเที่ยวทางทะเล, แหล่งขุดเจาะ ก๊าซและน้ำมัน
จังหวัดเสียมราฐ (เสียมเรียบ)	สถานที่ตั้งของนครวัด-นครธม ซึ่งเป็นสิ่ง มหัศจรรย์ 1 ใน 7 ของโลก สินค้า/บริการ สำคัญคือที่พัก โรงแรม ร้านอาหารและการ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
จังหวัดพระตะบอง	แหล่งผลิตข้าว ไม้ผลเช่นส้ม และพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง งา
จังหวัดเกาะกง	สินค้าประมงและการท่องเที่ยวทางทะเล
จังหวัด กัมปงจาม	แหล่งผลิตยางพารา เงาะ มังคุด ทุเรียน และไม้ผลอื่นๆ เช่นมะม่วงหิมพานต์รวมถึง พืชไร่ทุกชนิดเช่นข้าวโพด ถั่ว งา

1.3 ข้อมูลจำเพาะ

ขนาดพื้นที่	181,035 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย)
ภูมิประเทศ	เป็นพื้นที่ราบและที่ราบสูง ร้อยละ 60 ของพื้นที่เป็นป่าไม้
ภูมิอากาศ	แบบร้อนชื้น มี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน ฤดูแล้ง อยู่ระหว่างเดือนธันวาคม - เมษายน อุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 27 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ 1,500 มิลลิเมตร
เมืองหลวง	กรุงพนมเปญ
ระบอบการปกครอง	ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ
เขตการปกครอง	แบ่งเขตการปกครองเป็นราชธานี 1 แห่ง คือราชธานีพนมเปญ , จังหวัด 23 จังหวัด, กรุง 26 แห่ง, อำเภอ 159 แห่ง ชัณฑ์ (หรือเขต) 8 แห่ง, ตำบล 1,417 ตำบล ,แขวง 204 แขวง
ประชากร	14.45 ล้านคน(2552)
GDP Growth	ร้อยละ -1.5 (2552)
GDP	10.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2552)
GDP per Capita	635 ดอลลาร์สหรัฐ* (2552)

อัตราเงินเฟ้อ

ร้อยละ 7.0 (2552)

อัตราการแลกเปลี่ยน

1 เรียล ประมาณ 0.0083 บาท (2552)

รายได้เฉลี่ยประชากร

ประมาณ 600 ดอลลาร์สหรัฐ/คน/ปี (2552)

ทรัพยากร

ป่าไม้ มีพื้นที่ร้อยละ 60 ของพื้นที่ประเทศ

บริเวณที่ป่าไม้หนาแน่นคือ เทือกเขาบรรทัด

ทางตอนใต้และตะวันตก เจียงใต้ของประเทศ

สัตว์น้ำ มีชายฝั่งทะเลทางตอนใต้เป็นแหล่ง

ซึ่งมีสัตว์น้ำชุกชุม นอกจากนี้ยังมีต้นเล ساب

ซึ่งเป็นแหล่งจับปลาน้ำจืดขนาดใหญ่

ครอบคลุมพื้นที่ถึง 10,000 ตารางกิโลเมตร

น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ รัฐบาลกัมพูชาได้

ให้สัมปทานสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

บนชายฝั่งและนอกชายฝั่ง ซึ่งขณะนี้ผลการ

สำรวจพบว่ามีปริมาณที่สามารถทำเชิง

พาณิชย์ได้ ประมาณว่ามีก๊าซสำรองในเขต

แดนของกัมพูชาประมาณ 5 พันล้านลูกบาศก์

เมตรและในพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศไทย

ประมาณ 8 พันล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้

การสำรวจในเขตต้นเล ساب คาดว่าจะพบ

แหล่งก๊าซจำนวนหนึ่ง

อัญมณี เป็นแหล่งอัญมณีที่มีคุณภาพดี

โดยเฉพาะอัญมณีที่อำเภอไพลิน กรุงไพลิน

และเหมืองทองในจังหวัดรัตนคีรี

	<u>สินแร่</u> มีทรัพยากรสินแร่เป็นจำนวนมาก
	อาทิ เหล็ก ฟอสเฟต, บ็อกไซต์,
	ซิลิคอน, ถ่านหิน และแมงกานีส ฯลฯ
เชื้อชาติ	กัมพูชา
ศาสนา	พุทธเถรวาท
	(มหานิกาย ร้อยละ 90 และธรรมยุตินิกาย)
ภาษา	เขมรเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาที่ใช้โดยทั่วไป
	ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม ไทย และจีน
เวลา	เท่ากับประเทศไทย GMT (+7 ชั่วโมง)
วันชาติ	9 พฤศจิกายน 2496 (ของทุกปี)
	วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 19 ธันวาคม 2493

1.4 เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมทางอากาศ สนามบินนานาชาติพนมเปญ และเสียมราฐ และมีสนามบินภายในประเทศซึ่งอยู่ระหว่างปรับปรุง เช่น กัมปงโสม เกะกวง พระตะบอง และรัตนคีรี เป็นต้น

ทางน้ำ ท่าเรือกัมปงโสม หรือสีหนุวิลล์ เป็นท่าเรือน้ำลึกขนาดใหญ่และทันสมัยที่สุด รองลงมาคือท่าเรือพนมเปญ ด้านท่าเรือสตึงฮาว จังหวัดกัมปงโสม และท่าเรือนาเกลือ จังหวัดเกาะกง รวมถึงท่าเรือออกญามอง จังหวัดเกาะกง เป็นท่าเรือขึ้นสินค้าจากไทย

ทางบก ทางรถไฟและรถยนต์ การขนส่งทางรถไฟทำได้ทางด่านชายแดนไทยด้าน จังหวัดสระแก้ว นอกนั้นต้องใช้ทางรถยนต์

1.5 ความร่วมมือในกรอบความตกลงต่าง ๆ

กัมพูชามีความร่วมมือทางการค้ากับต่างประเทศในหลายมิติ ทั้งในกรอบ WTO, APEC, ASEAN ซึ่งจะเป็น เรื่องการจัดระบบและระเบียบทางการค้า และความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สาธารณสุขในลักษณะเป็นสากล เช่นความร่วมมือภายใต้กรอบ GMS (Great Mekong Sub-region) และ ความร่วมมือภายใต้กรอบ ACMECS (Ayeyawady – Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy) รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญกับการลงทุนในประเทศ ดังจะเห็นได้จากนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งให้การอำนวยความสะดวกและการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่ โครงการที่ได้รับการส่งเสริมตลอดจนการอนุญาตให้นักลงทุนโอนเงินไปต่างประเทศได้อย่างเสรี ให้การรับประกันที่จะไม่เลือกปฏิบัติไม่ยึดทรัพย์สินของเอกชนเป็นของรัฐ หรือกำหนดราคาสินค้าและบริการ สำหรับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รัฐบาลกัมพูชาได้ลงนามในความตกลงทวิภาคีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนกับ รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ เกาหลีใต้ เยอรมนี สิงคโปร์ จีน เนเธอร์แลนด์ ฟิลิปปินส์ และคิวบา

เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติว่า รัฐบาลกัมพูชา และรัฐบาลของประเทศคู่สัญญาจะสนับสนุนและปกป้องการลงทุนซึ่งกันและกัน กัมพูชามีแหล่งเงินกู้จากต่างประเทศ เช่น ธนาคารพัฒนา เอเชีย (ADB) ธนาคารโลก (WORLD BANK) ที่ให้การสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคของรัฐบาลและ International Financial Corporation สนับสนุนโครงการของเอกชน

2. ข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจโดยทั่วไป

2.1 สรุปภาวะการค้าระหว่างประเทศไทย - กัมพูชา ปี 2551- 2553

รายการ	มูลค่าการค้า : ล้านเหรียญสหรัฐ		
	2551	2552	2553
การส่งออก	2,040.08	1,580.59	2,342.09
การนำเข้า	90.22	77.72	214.73
มูลค่ารวม	2,130.30	1,658.30	2,556.82
ดุลการค้า	1,949.86	1,502.87	2,127.37

ที่มา : กรมศุลกากร

ข้อมูลการค้าที่สำคัญของประเทศกัมพูชา

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่กัมพูชาส่งออกมากที่สุด

เวียดนามเป็นประเทศที่กัมพูชานำเข้ามากที่สุด

ไทยเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ 3 (ข้อมูลปี 2552)

สินค้าส่งออกที่สำคัญ

สินค้าเกษตรกรรม ได้แก่ ยางพารา ข้าว ผลิตภัณฑ์ปลา ข้าวโพด ถั่วเหลือง ไบยาสูบ และ ผลิตภัณฑ์ไม้ สินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า และ สิ่งทอ

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา กลุ่มสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ฮองกง แคนาดา และ สิงคโปร์

สินค้านำเข้าที่สำคัญ

ผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูป อาหาร และเครื่องตีม ผ้าฝืน รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ปูนซีเมนต์ เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว น้ำตาลทราย และ ผลิตภัณฑ์ยาง

แหล่งสินค้านำเข้าที่สำคัญ

เวียดนาม จีน ไทย ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ สิงคโปร์ อังกฤษ มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย

2.2 สินค้าที่มีศักยภาพของไทยที่ส่งออกไปยังประเทศกัมพูชา และสินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากประเทศกัมพูชา

(5 อันดับแรก) ระหว่างปี 2552-2553 (โดยเฉลี่ย)

สินค้าหลักที่ ไทยส่งออก	ประเทศ คู่แข่ง	สินค้าหลักที่ ไทยนำเข้า	ประเทศ คู่แข่ง
น้ำมันสำเร็จรูป	สิงคโปร์ ,เวียดนาม	พืชและ ผลิตภัณฑ์จาก พืช	เวียดนาม
น้ำตาลทราย	เวียดนาม	เหล็กเหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	เวียดนาม ,จีน
ปูนซีเมนต์	อินโดนีเซีย, เวียดนาม	เศษโลหะ	เวียดนาม
เครื่องดื่ม	สิงคโปร์, มาเลเซีย	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ อื่นๆ	เวียดนาม
รถจักรยานยนต์ , ส่วนประกอบ	เกาหลี,จีน	เนื้อสัตว์สำหรับ การบริโภค	เวียดนาม

ที่มา : กรมศุลกากร

บริการที่มีศักยภาพของไทยในกัมพูชา

สินค้า/บริการ ศักยภาพ	ประเทศคู่แข่ง
โรงพยาบาล	เวียดนาม, สิงคโปร์
สปา	เวียดนาม, มาเลเซีย, จีน, เกาหลี
อาหารไทย	เวียดนาม, จีน, เกาหลี
ธุรกิจเสริมสวย	เวียดนาม, ฮองกง, เกาหลี, ฝรั่งเศส
การตัดเย็บเสื้อผ้า	เวียดนาม, จีน

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

3. ข้อมูลที่จำเป็นในการทำธุรกิจในประเทศกัมพูชา

3.1 ระบบการเงินและการธนาคาร

สกุลเงินเรียล 1 เรียล ประมาณ 0.0083 บาท (2552)

3.2 ระบบธนาคาร

ภาคการเงินและการธนาคารของกัมพูชาอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายการเงินและสถาบันการเงิน (18 พฤศจิกายน 1999) กฎหมายประกันภัย (25 กรกฎาคม 2000) และกฎหมายอีกหลายฉบับว่าด้วยธนาคารชาติ กฎหมายที่ออกโดยกระทรวงเศรษฐกิจและการคลังระหว่างปี 2000-2001

ธนาคารแห่งชาติกัมพูชา

รัฐบาลกัมพูชาได้ก่อตั้งธนาคารแห่งชาติกัมพูชา (National Bank of Cambodia : NBC) เป็นธนาคารกลางของรัฐมีหน้าที่ออกกฎระเบียบและควบคุมดูแลสถาบันการเงินในกัมพูชา และมีอำนาจในการควบคุมกิจกรรมทางการเงิน เปรอิต การแลกเปลี่ยนเงินตรา และการแลกเปลี่ยนอัญมณี เป็นต้น

ธนาคารกลางมีอำนาจในการกำกับและควบคุมธนาคารพาณิชย์ค่อนข้างสูง เช่น สามารถเรียกดูสถานภาพทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ตรวจสอบและแต่งตั้งผู้ตรวจสอบสถานภาพทางการเงิน การดำเนินงานและแต่งตั้งคณะทำงานเข้ามาควบคุม ดูแล หรือดำเนินกิจการแทนคณะผู้บริหารธนาคารพาณิชย์ใด ๆ ก็ได้ นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามปกติ เช่น การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน การกำหนดเวลาเปิดทำการของธนาคาร เป็นต้น

ธนาคารพาณิชย์

กฎหมายธนาคารของกัมพูชาได้จัดประเภทของสถาบันการเงินออกเป็น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเฉพาะกิจ สถาบันการเงินพิเศษ และสถาบันการเงินขนาดเล็กสถาบันการเงินทุกประเภทจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์และขออนุญาตดำเนินกิจการทางการเงินกับธนาคารแห่งชาติ ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งที่เกิดขึ้นก่อนการบังคับใช้ของกฎหมายธนาคารในปี 1999 จะต้องจดทะเบียนกับธนาคารแห่งชาติและต้องมีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 13.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จึงจะสามารถเปิดให้บริการกิจกรรมทางการเงินและการธนาคารได้

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตในกัมพูชามี 24 ธนาคารส่วนธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาและให้บริการในกัมพูชา อาทิเช่น First Commercial Bank, Maybank, Krungthai Bank, Advant Bank of Asia, Canada Bank, Singapore Banking Corporation เป็นต้น ซึ่งทำให้การโอนเงินภายในประเทศทำได้สะดวกขึ้น

3.3 ระบบภาษีในกัมพูชา

สินค้าที่นำเข้ากัมพูชาต้องชำระภาษีดังต่อไปนี้

- (1) ภาษีนำเข้า (Customs Duty หรือ CD) มี 4 อัตรา คือร้อยละ 0, 7, 15 และ 35
- (2) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax หรือ VAT) อัตราเดียว คือร้อยละ 10
- (3) กรณีที่สินค้าที่นำเข้าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยเช่น ไวน์ เครื่องดื่ม และ รถยนต์ ต้องชำระภาษีเฉพาะ (Specific Tax, ST) อีกร้อยละ 0, 15, 25, 33.33 และ ร้อยละ 45 ตาม ประเภทสินค้า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ร้อยละ 5-20 ขึ้นอยู่กับรายได้ ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บในอัตรา ร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ

3.4 กฎระเบียบทางการค้า

หน่วยงานสำคัญในประเทศกัมพูชาที่มีบทบาทและหน้าที่ในการดูแลด้านการค้าระหว่างประเทศ

ได้แก่

- Ministry of Commerce, www.moc.gov.kh
- Ministry of Economy and Finance, www.mef.gov.kh

กฎระเบียบการค้าที่สำคัญ

1. ด้านการนำเข้า

กัมพูชาไม่มีข้อกีดกันทางการค้าและไม่มีการจำกัดปริมาณสินค้านำเข้าแต่อย่างใด แต่มีกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการนำเข้าดังนี้

- ทางกรมกัมพูชาได้กำหนดให้มีการตรวจสอบสินค้าก่อนการส่งสินค้าเข้า (PRE-SHIPMENT INSPECTION, PSI) โดยบริษัท Societe Generale de Surveillance S.A. หรือ SGS สำหรับสินค้าที่มีมูลค่ามากกว่า 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ

โดยมีรายการสินค้าที่ยกเว้นการตรวจสอบก่อนการนำเข้าดังนี้

- หินและโลหะที่มีราคาแพง
- วัตถุอันตรายศิลป์
- วัตถุระเบิดและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการระเบิด
- กระสุนดินดำ อาวุธและยุทโธปกรณ์
- สัตว์มีชีวิต
- หนังสือพิมพ์รายวันและรายคาบ
- เครื่องใช้ในบ้านเรือนและทรัพย์สินส่วนตัว รวมถึงยานยนต์ใช้แล้ว
- พัสดุที่ฝากส่งทางไปรษณีย์ หรือตัวอย่างสินค้า
- สิ่งของซึ่งรัฐบาลต่างชาติ หรือองค์กรระหว่างประเทศจัดส่งให้แก่มูลนิธิหรือการกุศล และองค์กรเพื่อช่วยเหลือมนุษยชาติ
- สิ่งของและวัสดุครุภัณฑ์ซึ่งนำมาเพื่อใช้ในภารกิจของคณะทูต สถานทูต กงสุล หรือ
- สถานกงสุล และองค์การสหประชาชาติ รวมถึงตัวแทนขององค์การในด้านต่าง ๆ
- สินค้าทุนทุกชนิดซึ่งได้รับอนุญาตให้นำเข้าโดยยกเว้นภาษีจากสภาเพื่อพัฒนากัมพูชา (ไม่ว่าสินค้านั้นจะถูกกำหนดให้เสียภาษีหรือไม่ก็ตาม)

- สินค้าทุกชนิดที่รัฐบาลได้กำหนดให้นำเข้าโดยไม่ต้องเสียภาษี เช่น ปุ๋ยเคมี อุปกรณ์
- เครื่องยนต์ที่ใช้ด้านการเกษตร เครื่องใช้ทางการศึกษาและ เครื่องกีฬา ฯลฯ

กัมพูชาห้ามนำเข้าสินค้าบางชนิดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัย สุขอนามัย สิ่งแวดล้อมและ อุตสาหกรรมภายในประเทศ ได้แก่ อาวุธ วัตถุระเบิด รถยนต์และเครื่องจักรที่ใช้ในการทหาร ทอง เครื่องเงิน เงินตรา ยาและยาพิษ ซึ่งสามารถตรวจสอบรายการสินค้าที่ห้ามนำเข้าประเทศกัมพูชาได้จาก

http://www.boi.go.th/thai/clmv/2008_cambodia/Cam_intertrade6.htm

ผู้นำเข้าสินค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กรมสรรพากรกำหนด จะไม่สามารถนำสินค้าเข้ากัมพูชาได้ เนื่องจากกัมพูชายังไม่มีกฎหมายกำหนดเรื่องมาตรฐานสินค้า ดังนั้นสินค้าที่สามารถนำเข้ากัมพูชาได้จึงระบุเพียงให้มีการระบุส่วนผสมและอายุผลิตภัณฑ์

2. ด้านการส่งออก

สำหรับการส่งออก สินค้าส่งออกบางประเภทต้องมีเอกสารกำกับคือ เอกสารหนังสือรับรองของแหล่งกำเนิดสินค้า โดยกรมสิทธิประโยชน์ (GSP Dept.) กระทรวงพาณิชย์กัมพูชา จะออกเอกสารหนังสือรับรอง แหล่งกำเนิดสินค้าให้กับผู้ส่งออกสินค้าที่ประเทศผู้นำเข้าต้องการ เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรและอื่น ๆ ขณะนี้มีสินค้า ที่ต้องออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าส่งออกไปบางประเทศ เช่น ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เสื้อผ้าสำเร็จรูปและถุงมือ รองเท้า กุ้งแช่แข็ง ข้าว เบียร์

และ บุหรี่ นอกจากนี้สินค้าประเภทไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ รวมถึง ข้าว จะต้อง มี เอกสารหนังสืออนุญาตส่งออก ซึ่งออกโดยกรมการค้า ต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่ออนุญาตในการส่งออกอีกด้วย

4. สิทธิพิเศษทางการค้า

ความร่วมมือทางการค้ากับต่างประเทศ

กัมพูชามีความร่วมมือทางการค้ากับต่างประเทศในหลายมิติ ทั้งในกรอบ WTO, APEC, ASEAN, GMS (Great Mekong Sub-region ก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ. 2535 โดยความช่วยเหลือของธนาคารเพื่อพัฒนาเอเชีย (ADB) มีสมาชิก 6 ประเทศประกอบด้วย กัมพูชา จีน (มณฑลยูนนาน) ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม ครอบคลุมพื้นที่ 2.3 ล้านตารางกิโลเมตร และประชากร 250 ล้านคน มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ลดความยากจน สร้างโอกาสแก่ประชาคมจากการร่วมมือซึ่งมี 9 ด้าน คือ การค้า-การลงทุน การเกษตร การอุตสาหกรรม การคมนาคม การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพลังงาน การสื่อสาร และ สิ่งแวดล้อม, ACMECS (Ayeyawady – Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy) ฯลฯ และทวิภาคี โดยสาระในกรอบ WTO, APEC และ ASEAN จะเป็นเรื่องการจัดระบบและระเบียบทางการค้า และความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุขให้เป็นสากลกัมพูชาได้รับสิทธิพิเศษ (Special Preferential Tariff) จากประเทศต่างๆ เช่น จากจีนภายใต้ ASEAN-China Free Trade Area's Early Harvest Scheme อัตราภาษี 0% สำหรับสินค้าเกษตร 380 รายการที่จะส่งเข้าตลาดจีน นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 และ ภายใต้สถานะเดียวกันกับประเทศที่เป็นสมาชิกของ ASEAN และ LCD กัมพูชาก็ได้รับสิทธิพิเศษ SPT จากประเทศสมาชิกอื่น รวมถึง กลุ่มสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี แคนาดา และไทย เป็นต้น

เวียดนามได้เสนอให้สิทธิพิเศษสำหรับสินค้าเกษตร 40

รายการที่จะส่งเข้าตลาดเวียดนาม (ยกเว้นใบยาสูบและข้าว ซึ่งต้องกำหนดโควตานำเข้า) ตั้งแต่ 2 สิงหาคม 2549 และเพื่อขยายการค้าระหว่างกันทั้งสองประเทศ ได้ตกลงที่จะจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมตามแนวชายแดน จำนวน 7 แห่ง เพิ่มการเปิดด่านนานาชาติถาวรอีก 8 แห่ง และเพิ่มการเปิดด่านชั่วคราวอีก 9 แห่ง

ความร่วมมือทางการค้าที่กัมพูชาทำกับประเทศสหรัฐอเมริกา คือ Trade and Investment Framework Agreement (TIFA) เมื่อ 14 กรกฎาคม 2549 คาดว่ากัมพูชาจะผ่านร่าง Bilateral Cambodian-Japanese Investment Protection Agreement เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนญี่ปุ่น ในเรื่องตลาดเสรี การอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนญี่ปุ่นเพิ่มจากที่มีอยู่ในกฎหมายส่งเสริมการลงทุน รับประกันการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน ไม่แบ่งแยกสัญชาติ หรือการเข้าแทรกแซงราคาของรัฐบาล แต่ต้องการให้มีการร่วมทุนจากนักลงทุนท้องถิ่น บริษัทต่างชาติสามารถเห็นศักยภาพในการลงทุนในประเทศกัมพูชา จาก GSP (Generalized System of Preferences) ที่ได้รับจากประเทศพัฒนาภายใต้สิทธิประโยชน์ สินค้าที่ส่งออกจากกัมพูชาจะได้รับการลดหย่อนเรื่องอัตราภาษีหรือได้รับการอำนวยความสะดวก โดยการยกเว้นหรือลดระเบียบเกี่ยวกับพิธีการการนำเข้า เช่น การรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (rules of origin) เป็นต้น

5. การลงทุนในกัมพูชา

5.1 กฎระเบียบด้านการลงทุนของกัมพูชา

หน่วยงานที่ดูแลด้านการลงทุนจากต่างประเทศของกัมพูชาคือ The Council for the Development of Cambodia (CDC),

<http://www.cdc-crdb.gov.kh/>

ซึ่งรับผิดชอบในการประสานความช่วยเหลือกับรัฐบาลต่างชาติ องค์กรระหว่างประเทศ NGOs ดูแลกิจกรรมการลงทุนทั้งหมดของประเทศโดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน และพิจารณาจัดทำและบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีนายกรัฐมนตรีสมเด็จ ฮุน เซน เป็นประธาน รัฐมนตรีเศรษฐกิจ รัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ และเลขาธิการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดและประธานหอการค้ากัมพูชาเป็นคณะกรรมการ และประกอบด้วยคณะทำงานต่าง ๆ ดังนี้

- The Cambodian Investment Board (CIB)

<http://www.cambodiainvestment.gov.kh/>

ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอซึ่งหน่วยงานเอกชนขอรับการส่งเสริมการลงทุน(The Investment Proposal) นอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ

- Cambodian Special Economic Zone Board (CSEZB)

<http://www.cambodiasez.gov.kh/>

ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอขอรับการส่งเสริมการลงทุนของเอกชนใน เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด

- The Cambodian Rehabilitation and Development Board (CRDB)

ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือกับรัฐบาลต่างชาติ และองค์กรระหว่างประเทศ

เนื่องจากหน่วยงาน CDC เป็น One Stop Service หน่วยงานเอกชนที่ขอรับการส่งเสริมจะสามารถทราบผลการตอบรับหรือปฏิเสธการให้การส่งเสริมภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ยื่นเอกสารที่สมบูรณ์ ซึ่งเมื่อ CDC ตอบรับให้การส่งเสริมแล้ว จะออกเอกสาร Condition Registration Certificate ให้กับผู้ขอเพื่อเป็นหลักฐาน ในการติดต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต โดยใบอนุญาตต่าง ๆ นี้ทาง CDC จะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 28 วันทำการและจะออกเอกสาร Final Registration Certificate ให้กับผู้ขอ โดยถือวันที่ออกเอกสารเพื่อ เป็นการยืนยันวันเริ่มต้นของการให้การส่งเสริม

กฎระเบียบการลงทุนที่สำคัญ

กิจการที่กัมพูชาไม่อนุญาตให้ลงทุน สามารถสืบค้นได้จาก

http://www.boi.go.th/thai/clmv/2008_cambodia/Cam_intercap11.htm

ผู้ลงทุนชาวต่างชาติในกัมพูชาสามารถเลือกลงทุนได้ตามรูปแบบการลงทุนของผู้ลงทุนชาวต่างชาติในกัมพูชามี 4 แบบ คือ

1. การถือหุ้นของชาวต่างชาติทั้งสิ้น ร้อยละ 100 ซึ่งบริษัทที่จดทะเบียนต้องมีเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 1,000 ดอลลาร์สหรัฐ แต่สำหรับกิจการบางประเภทเช่นธนาคารพาณิชย์ต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และบริษัทประกันภัยต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หลังจากยื่นจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทแล้ว บริษัทฯ ต้องยื่นรายงานทุกเดือนแม้จะไม่ประกอบการ นอกจากนี้บริษัทจะต้องจดทะเบียนการจ้างแรงงาน กับกระทรวงการสังคมแรงงานการฝึกอบรม และฟื้นฟูเยาวชน (Ministry of Social Affairs, Labor, Vocational Training and Youth Rehabilitation :MoSALVY, <http://www.mosalvy.gov.kh/>) ภายใน 30 วันนับแต่ประกอบกิจการและต้องรายงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในกัมพูชาต้องได้รับใบอนุญาตให้ทำงาน (Work permit) ด้วย

2. การร่วมทุน (Joint venture: JV) ซึ่งหมายถึงกิจการร่วมทุนที่ก่อตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งการร่วมลงทุนนี้ไม่จำกัดสัญชาติ และจะเป็นการลงทุนร่วมกับภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ได้ แต่ต้องมีบุคคลสัญชาติกัมพูชาเข้าร่วมถือหุ้นร้อยละ 51 ขึ้นไป โดยการร่วมทุนในลักษณะ JV นี้สามารถนำที่ดินเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ สิทธิทรัพย์สินอื่น ๆ มาประเมินเป็นทุนของโครงการได้

3. Build-Operator-Transfer (BOT) ซึ่งหมายถึง กิจการที่ได้รับสัมปทานจากรัฐในการลงทุนบริหารจัดการ และเก็บผลประโยชน์จากการดำเนินการด้านสาธารณูปโภค โดยระยะเวลาสูงสุดครั้งละไม่เกิน 30 ปี (ซึ่งสามารถขยายเวลาได้ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาสัมปทาน) และส่งมอบสาธารณูปโภค ทั้งหมดในสภาพดีให้กับรัฐหรือหน่วยงานที่ให้สัญญา โดยไม่คิดมูลค่าในวันสิ้นสุดสัญญา

4. สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Business Cooperation Contract : BCC) หมายถึง การลงทุนที่นักลงทุนในกัมพูชาได้สัญญาดำเนินกิจการกับหน่วยงานภาครัฐของกัมพูชา และตกลงจะแบ่งปันผลกำไรระหว่างกัน โดยไม่ก่อตั้งนิติบุคคลขึ้นใหม่

ผู้ประกอบการธุรกิจในกัมพูชา ประเภทดังต่อไปนี้จะต้องจดทะเบียนชำระภาษีมูลค่าเพิ่มภาษีตามประกาศมูลค่าเพิ่ม (Value-added tax) ของกัมพูชาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 ซึ่งอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของกัมพูชามีอยู่ 2 อัตราคือ ร้อยละ 10 และร้อยละ 0 โดยผู้ที่จดทะเบียนชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจะไม่ต้องเสียภาษีการค้า (Turnover tax) และภาษีการบริโภค (Consumption) แต่อย่างใด

- เจ้าของกิจการ (Sole Proprietor)
- ห้างหุ้นส่วน (Partnership)
- บริษัทเอกชน (Private Company)
- บริษัทร่วมทุน (Joint Venture)
- Pass Through
- สโมสรหรือสมาคม (Club or Association)

โดยกัมพูชาได้ให้หลักประกันว่า ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับ การปฏิบัติเท่าเทียมกับคนในชาติและจะไม่ถูกบังคับจากนโยบาย กำหนดราคาสินค้าและบริการหากมีการใช้บังคับ รวมทั้ง สามารถซื้อ และโอนเงินตราต่างประเทศไม่ว่าจะเพื่อชำระสินค้าหรือจ่ายกำไรตาม ระบบธนาคาร สามารถถูกกฎหมายการลงทุนเพิ่มเติมได้จาก http://www.cambodiainvestment.gov.kh/cam/cambodiafiles/userfiles/file/Investment_law.pdf

5.2 จุดเด่นและข้อเสนอแนะในการลงทุนในกัมพูชา

กัมพูชาได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ จากนานาชาติ

กัมพูชาจัดเป็นประเทศที่ยากจนและมีการพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศหนึ่ง จึงได้รับความช่วยเหลือต่าง ๆ จากนานาชาติ ประเทศ เช่น สถานะการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored Nation Treatment: MFN) จากสหรัฐอเมริกา และได้รับสิทธิพิเศษด้าน ภาษีศุลกากร (GSP) จากกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สแกนดิเนเวีย แคนาดา และออสเตรเลีย สินค้าส่งออกของกัมพูชาจึง ได้รับการยกเว้นและลดหย่อนภาษีศุลกากรจากประเทศเหล่านั้น เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกแก่สินค้าที่ส่งออก จากกัมพูชา นอกจากนี้ กัมพูชายังได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนซึ่ง คาดว่าจะมีการพัฒนาความร่วมมือทางการค้าระหว่างกันมากยิ่งขึ้น โดยกัมพูชามีการค้าอยู่กับกลุ่มอาเซียนมากที่สุด

กัมพูชา มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติและมีค่าจ้างแรงงานต่ำ

กัมพูชา มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจจำนวนมาก โดยเฉพาะป่าไม้ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ และสัตว์น้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ อัตราค่าจ้างแรงงานยังอยู่ในระดับต่ำ ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้ในต้นทุนผลิตต่ำ แต่นักลงทุนควรตรวจสอบอย่างรอบคอบเกี่ยวกับกฎระเบียบในการให้สัมปทานหรือการให้อนุญาตส่งออก เช่น พื้นที่ขอสัมปทาน อายุของใบสัมปทาน และรัฐบาลกัมพูชาไม่อนุญาตให้ส่งออกไม้ซุงออกนอกประเทศ อนุญาตเพียงไม้แปรรูปเท่านั้น นอกจากนี้ คุณภาพของแรงงานชาวกัมพูชายังไม่ได้รับการพัฒนามากนัก

สิทธิประโยชน์และนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลกัมพูชา

รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญกับการลงทุนในประเทศอย่างมาก จึงมีนโยบายให้การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมาตลอด โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกและการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่โครงการที่ได้รับการส่งเสริม และการอนุญาตให้นักลงทุนโอนเงินตราต่างประเทศได้อย่างเสรี แต่สิทธิประโยชน์ที่ระบุไว้จะต้องได้รับการอนุมัติจาก CDC และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละโครงการ

กัมพูชาอยู่ในช่วงพัฒนาการคมนาคมขนส่ง

ระบบการคมนาคมขนส่งในกัมพูชายังไม่ได้รับการพัฒนามากนัก การขนส่งทำได้ไม่สะดวกและต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง อย่างไรก็ตาม

กัมพูชามีท่าเรือ น้ำลึกสำหรับขนถ่ายสินค้าที่ได้มาตรฐานถึง 2 แห่ง และได้รับเงินสนับสนุนจากนานาชาติในการพัฒนาเส้นทางการคมนาคมขนส่งหลายโครงการ ซึ่งเมื่อเสร็จสมบูรณ์จะสามารถเชื่อมต่อกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึงและสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

กฎระเบียบต่าง ๆ ที่กำลังได้รับการปรับปรุงแก้ไข

นักลงทุนอาจประสบปัญหาจากขั้นตอนที่ยุ่งยากและความไม่ชัดเจนของกฎระเบียบต่าง ๆ จนทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ ดังนั้น จึงควรตรวจสอบกฎระเบียบอย่างละเอียด แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลกัมพูชากำลังปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัยมากขึ้น เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนที่จะพัฒนาการลงทุนและการค้าของประเทศและส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างประเทศอย่างมาก

5.3 ข้อมูลที่จำเป็นในการลงทุนในกัมพูชา

ขั้นตอนการขอจัดตั้งบริษัท

ในกรณีที่ต้องการลงทุนโดยชาวต่างชาติ ร้อยละ 100 ผู้ลงทุนสามารถขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทโดยขอจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ของกัมพูชา ซึ่งมีขั้นตอนในการขอจัดตั้งดังนี้

1. ผู้ลงทุนต้องยื่นขออนุมัติยินยอมขอจัดตั้งกิจการและได้รับการยินยอมเข้าครอบครอง สถานประกอบการจากศาลากลาง (City Hall) หรือจังหวัดในท้องถิ่นที่ต้องการตั้งกิจการ
2. ผู้ลงทุนต้องยื่นวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์ โดยเอกสารที่ยื่นต้องเป็นภาษาเขมรซึ่งผู้ลงทุนอาจกระทำการเองหรือให้ตัวแทนดำเนินการให้ก็ได้
3. ผู้ลงทุนจะได้รับเลขประจำตัวผู้เสียภาษีและถือว่ามีความพร้อมจะประกอบธุรกิจได้
4. ผู้ลงทุนต้องยื่นจดทะเบียนการจ้างงานกับกระทรวงสังคมและแรงงานการฝึกอบรมเขตพื้นฟูเยาวชน

ข้อเสนอแนะการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในกัมพูชา

สำหรับผู้ประกอบการที่ประสงค์จะมีเครื่องหมายการค้าในกัมพูชา มีข้อเสนอแนะในการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังนี้

1. ผู้ลงทุนต้องไปยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์กัมพูชา ตั้งอยู่ที่ 20 A- B Norodom Blvd., Phnom Penh , Cambodia , Tel (855-23)366875, 426396
ค่าแปลเอกสารจากภาษาเขมร – อังกฤษ – เขมร 1 หน้าเท่ากับ 5

ดอลลาร์ สหรัฐ โดยเอกสารที่ใช้ประกอบการดำเนินการจดทะเบียน
เครื่องหมายการค้า มีดังนี้

- แบบฟอร์มจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหนังสือตัวจริง
(Power of Attorney)
- ตัวอย่างเครื่องหมายการค้าจำนวน 15 ใบ

ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบมีระยะเวลา 6 เดือน แต่
โดยทั่วไป หากไม่มีปัญหาใด ๆ จะใช้เวลา ประมาณ 2 เดือนเท่านั้น
ค่าธรรมเนียมในการยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า 1 ยี่ห้อเท่ากับ
125 ดอลลาร์ สหรัฐ

กฎหมายแรงงาน

การจ้างงานในกัมพูชาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกฎหมาย
แรงงาน ปี 1997 บังคับใช้โดยกระทรวงการสังคม แรงงาน การ
ฝึกอบรมและฟื้นฟูเยาวชน (Ministry of Social Affairs, Labor,
Vocational Training and Youth Rehabilitation : MoSALVY)
กฎหมายฉบับนี้ปรับปรุงมาจากฉบับปี 1992 โดยเน้นสร้างความ
เข้มแข็งด้านอำนาจต่อรองให้กับสหภาพแรงงาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไป
ตามมาตรฐานสากลและมาตรฐานของประเทศที่สมควรได้รับสิทธิ
พิเศษ MFN

นายจ้างต้องจดทะเบียนการจ้างแรงงานกับ MoSALVY
ภายใน 30 วัน นับแต่ประกอบกิจการและต้องรายงานทุกครั้งที่มีการ
เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในกัมพูชาต้องได้รับ
ใบอนุญาตให้ทำงาน (Work permit) ส่วนชาวกัมพูชาต้องมีสมุดคู่มือ
การจ้างงาน ซึ่งจดทะเบียนกับ MoSALVY

นักลงทุนต่างชาติไม่ถูกจำกัดสิทธิ์ในการจ้างงานในกัมพูชา

ในทางตรงกันข้ามแม้กฎหมายได้กำหนดข้อจำกัดในการจ้างแรงงานที่เป็นต่างชาติ แต่กฎหมายแรงงานของกัมพูชาค่อนข้างอนุโลมในทางปฏิบัติ เนื่องจากกัมพูชามีความต้องการแรงงานที่มีทักษะและประสบการณ์จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

แรงงานต่างชาติ

กฎหมายการลงทุนอนุญาตให้จ้างแรงงานต่างชาติพร้อมครอบครัวได้ แต่แรงงานเหล่านี้ต้องมาจากสาขาธุรกิจและทักษะที่ไม่มีในกัมพูชา หรือเป็นที่ต้องการในกัมพูชาเท่านั้น แรงงานต่างชาติที่จะได้รับอนุญาตให้มาจ้างได้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- มีหนังสือประจำตัวแรงงานและได้รับใบอนุญาตทำงานจากกระทรวงแรงงานฯ
- เดินทางเข้ามาในกัมพูชาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- มีสิทธิ์ในการพำนักอยู่ในกัมพูชา
- มีหนังสือเดินทางที่มีอายุครอบคลุมการจ้างงาน
- มีชื่อเสียงและพฤติกรรมที่ดี
- สุขภาพร่างกายเหมาะสมกับงาน
- ไม่เป็นโรคติดต่อ

ค่าอากรสำหรับสมุดการจ้างงานและบัตรการจ้างงานของชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศกัมพูชา ซึ่งมีกำหนดระยะเวลา อัตรา 100 เหรียญสหรัฐต่อปี ส่วนผู้ซึ่งอยู่อาศัยเป็นการถาวร อัตรา 50 เหรียญสหรัฐต่อปี โดยกำหนดให้ชำระก่อน วันที่ 31 มีนาคม ของแต่ละปี (ตามประกาศเลขที่ 302/97 ลงวันที่ 18 กันยายน 1997 ของกระทรวงกิจการสังคม แรงงานและทหารผ่านศึก)

การทำสมุดการจ้างงานและบัตรการจ้างงานของชาวต่างชาติที่ทำงาน
ในกัมพูชาที่มีกำหนดระยะเวลา ต้องมีเอกสารดังนี้

- แบบฟอร์มขอทำสมุดการจ้างงานและบัตรการจ้างงาน ซึ่งติด
แสตมป์ 1,000 เรียล
- สำเนาหนังสือเดินทาง
- ใบอนุญาตให้อยู่อาศัยอย่างถูกต้อง ซึ่งออกโดย
กระทรวงมหาดไทย
- หนังสือรับรองสุขภาพ จากกรมแพทย์แรงงาน
- ค่าอากร 100 ดอลลาร์สหรัฐ
- รูปถ่าย ขนาด 4 x 6 ซม. จำนวน 4 ใบ

สำหรับชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและอยู่อาศัยเป็นการ
ถาวร ต้องมีเอกสารดังนี้

- แบบฟอร์มขอทำสมุดการจ้างงานและบัตรการจ้างงานซึ่งติด
อากรแสตมป์ 1,000 เรียล
- ใบอนุญาตให้อยู่อาศัยเป็นการถาวรในกัมพูชา ซึ่งออกให้โดย
กระทรวงมหาดไทย
- ค่าอากร 50 ดอลลาร์สหรัฐ
- รูปถ่าย ขนาด 4 x 6 ซม. จำนวน 4 ใบ

ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานต้องชำระค่าอากรสมุดการจ้างงาน
และบัตรการจ้างงาน ภายในเดือนมีนาคมของแต่ละปี ผู้ที่ไม่ชำระค่า
อากรตามระยะเวลาที่กำหนด จะถูกปรับเท่าตัวตามจำนวนปีที่ไม่ได้
ชำระ (ตามประกาศ เลขที่ 520 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 1997 ของ
กระทรวงกิจการสังคม แรงงานและทหารผ่านศึก)

ห้ามเจ้าของโรงงาน หรือ ผู้ประกอบการ จ้างแรงงานชาวต่างชาติที่ไม่

มีสมุดการจ้างงานและบัตรการจ้างงาน และห้ามจ้างแรงงาน
ชาวต่างชาติเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนแรงงานชาวกัมพูชาในแต่
ละสถานประกอบการ โดยจำนวนสูงสุด 10%

สัดส่วนการจ้างแรงงานต่างชาติ นี้สามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้ใน
สัดส่วนดังนี้

- เจ้าหน้าที่ทำงานในสำนักงานไม่เกิน 3%
- ผู้เชี่ยวชาญไม่เกิน 6%
- คนงานที่ไม่มีความชำนาญไม่เกิน 1%

ในกรณีที่ต้องจ้างเจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญชาวต่างชาติเกิน
กว่าจำนวนที่กำหนดโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เจ้าของโรงงานหรือ
ผู้ประกอบการต้องทำหนังสือขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ
กระทรวงกิจการสังคม แรงงาน และทหารผ่านศึก

สัญญาจ้างแรงงานชาวต่างชาติทุกคน ต้องจัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์
อักษร พร้อมระบุเงื่อนไขของอาชีพและเหตุผลอื่นๆ ที่จำเป็นให้ชัดเจน
(ตามประกาศเลขที่ 185 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 1997 ของกระทรวง
กิจการสังคม แรงงาน และทหารผ่านศึก)

ผู้ว่าจ้างต้องเตรียมเอกสารเกี่ยวกับลูกจ้างเพื่อขอวีซ่าทำงานให้กับ
ลูกจ้าง กฎหมายกัมพูชาไม่จำกัดจำนวนลูกจ้างชาวต่างชาติ ที่บริษัท
สามารถว่าจ้างได้ โดยเฉพาะในระดับบริหาร อย่างไรก็ตามกฎหมาย
กำหนดเพดานการจ้างแรงงานชาวต่างชาติไว้ที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ
จำนวนแรงงานทั้งหมด

โดยทั่วไปอัตราจ้างในกัมพูชา กำหนดในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐมีดังนี้

อัตราค่าจ้างต่อเดือน(US\$) ประเภทของแรงงาน

50-60 แรงงานหนัก เช่น กรรมกรแบกหาม คนงานก่อสร้าง

100-150 ลูกจ้างทั่วไปเช่น คนขับรถพนักงานขายของ
พนักงานส่งของ

150-300 เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน

800-1,000 หรือมากกว่า เจ้าหน้าที่บริหารระดับต้น

การถือครองที่ดิน

กัมพูชาเพิ่งประกาศใช้กฎหมายการถือครองที่ดินเมื่อไม่นาน
มานี้ ดังนั้น นักลงทุนต่างชาติต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ถี่ถ้วน
เกี่ยวกับการถือครองหรือความเป็นเจ้าของที่ดินก่อนการเข้าทำธุรกิจ
ที่ดินบางที่อาจเปิดโอกาสให้มีการถือครองได้ร้อยละ ๕๐ ในขณะ
บางที่อาจให้ครอบครองเพื่อการทำกินหรือใช้ประโยชน์ชั่วคราวเท่านั้น
ซึ่งรัฐอาจยึดครองเมื่อใดก็ได้ ดังนั้นการทำความเข้าใจในเรื่องสิทธิการ
ถือครองที่ดินแปลงนั้นๆ จึงเป็นสิ่งที่ควรทำ เพื่อรักษาผลประโยชน์ใน
การลงทุน

การปฏิรูปกฎหมายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

การเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน

รัฐบาลกัมพูชารับรองสิทธิของแต่ละบุคคลในการใช้ที่ดินโดยการออก Certificate of Land Use and Procession ซึ่งเทียบเท่ากับการมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินและทรัพย์สินที่อยู่บนที่ดินดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าใบรับรองแสดงความเป็นเจ้าของที่ออกอย่างเป็นทางการจะยังมีใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่มีเจ้าของที่ดินน้อยรายที่ได้รับใบรับรองดังกล่าว ดังนั้น นักลงทุนจึงควรตรวจสอบก่อนเข้าไปลงทุนว่าเจ้าของที่ดินมีเอกสารแสดงความเป็นเจ้าของที่ยังใช้ได้อยู่ และได้ลงทะเบียนไว้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกัมพูชาแล้ว สิทธิประโยชน์ของนักลงทุนต่างชาติจะได้รับ แบ่งเป็น

- หากเป็นสัญญาเช่าที่ดินระยะยาวจะไม่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการเช่า
- หากเป็นสัญญาเช่าที่ดินระยะสั้นที่มีการกำหนดเวลาในการเช่าไว้ สามารถต่ออายุใหม่ได้

นอกจากนี้ กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ ยังอนุญาตให้นักลงทุนสามารถใช้ที่ดินเป็นหลักประกันในการจดจำนอง รวมทั้งสามารถโอนสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ และทรัพย์สินส่วนบุคคลที่ปลูกสร้างบนที่ดินแปลงดังกล่าวได้อีกด้วย แต่ต้องไม่เกินกำหนดเวลาในสัญญาเช่าที่ดิน

6. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ Web Site ที่สำคัญ

Web Site ในกัมพูชา

- Export Department, Ministry of Commerce
: <http://www.epd.gov.kh>
- Cambodia National e- Trade Bridge
: <http://www.moc.gov.kh/etradebridge/>
- Website for helping the developing countries to export their products to the European market : <http://export-help.cec.eu.int>
- Cambodia Yellow Pages Website
: <http://www.yellowpages.com.kh>

หน่วยงานที่สำคัญๆ

- The US Government export portal : <http://www.export.gov/>
- The World Chamber network
: <http://www.worldchambers.com/ITO/index.htm>
- The Australian government trade commission
: <http://www.austrade.gov.au/>
- The French Embassy-Economic Mission Site
: <http://www.missioneco.org/cambodge/>
- Canadian website that provides information about exporting
: <http://exportsource.ca/gol/exportsource/interface.nsf/>
- Comprehensive site of UK trade and investment :

- <http://www.tradepartners.gov.uk/>
- Search engine for exporters : <http://dti.hyperco.net/cgi-bin/Search2.pl>
 - Import Export Business to business help Center:
<http://www.importexporthelp.com>
 - Thailand's Department of Export Promotion website:
<http://www.thaitrade.com>
 - Australia export online: <http://www.export61.com>
 - Government of India, Ministry of Commerce&Industry:
<http://commerce.nic.in>
 - Japanese business information search engine:
<http://www.export-japan.com>
 - Asean top export sites: <http://www.asean-export.com>
 - European market opportunities for international suppliers:
www.eurotradeconcept.nl
 - World fact and figures:
<http://www.worldfactsandfigures.com>
 - Global database Im-Export: www.aaaoe.com/main.php

รายชื่อ ที่ติดต่อหน่วยราชการ/รัฐวิสาหกิจไทย และหน่วยงาน
ภาครัฐและเอกชนของกัมพูชา

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงพนมเปญ

Royal Thai Embassy No.196 Preah Norodom Boulevard ,
Sangkat Tonle Bassac, Khan Chamcar

Mon, Phnom Penh Tel. (855) 23 726 306 - 10 (Auto Line)

Tel.(66)0-23546191-3 Fax. (66) 0-23546190 (855) 23 726 303

Email: thaipnp@mfa.go.th ,

thaipnp@mail.camshin.net

สำนักงานส่งเสริมการค้าใน ต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ

Office of Commercial Affairs,

Royal Thai Embassy

Tel : (855) 23-726 304 Tel : (66)0-23546191-3 Ext 208 Fax :

(855) 23-726 305 E-mail : thaicomphn@online.com.kh

ธนาคารกรุงไทย สาขาพนมเปญ

149 Road 215, Teipo 1Market Tuankok District, Phnom Penh

Tel : (855) 23-366005 Fax : (855) 23-428737

สมาคมธุรกิจไทยในกัมพูชา (The Thai Business Council of
Cambodia)

Royal Thai Embassy

Tel : (855) 023-335 915

Fax : (855) 023- 335 915

Email : tbcc@camshin.net

Web Page : www.thaiembassy.org/phnompenh

หน่วยงานภาครัฐบาลกัมพูชา

The Council for the Development of Cambodia (CDC)

Government Palace Quay Sisowath, Wat Phnom

Phnom Penh

Tel : (855) 23-981183 (855) 23-981156 ext 111 Fax : (885) 23-

428953-4 or (885) 23-428426 E-mail : CDC.CIB@online.kh

Office of The Council Of Ministers

No.41 Russiann Federation Blvd. ,Phnom Penh

Tel : (855) 12 804442 Fax : (855) 880624 E-Mail :

ocm@cambodia.gov.kh Website : www.ocm.gov.kh

Ministry of Agriculture Forestry and Fisheries

No.200, Norodom Blvd. ,Phnom Penh

Tel : (855)23 211351 Fax: (855)23 217320 / 215982 E-Mail :

icomaff@camnet.com.kh Website : www.maff.gov.kh

Ministry of Commerce

No. 20 A-B, Preah Norodom Blvd. Phnom Penh

Tel : (855) 23-427358 Fax : (855) 23-426396 E-Mail :

kunkoet@moc.gov.kh Website:www.moc.gov.kh

Ministry of Culture and Fine Arts

No.227 , Norodom Blvd. ,Phnom Penh

Tel : (855)23 217645 Fax : (855)23 725749 E- Mail

:mcfac@camodia.gov.kh Website : www.mcfac.gov.kh

Ministry of Economy and Finance

No.6 , Daun Penh Street (Street 92) Phnom Penh

Tel : (855) 23-428960 / 428634 - 5 Fax : (855) 23-427798/

430960 E-Mail : mefcg@hotmail.com Website : www.mef

.gov.kh

Ministry of Education Youth and Sports

No. 80, Norodom Blvd. , Phnom Penh

Tel : (855)23 210705 / 210211 Fax : (855)23 215096 E-Mail:

crsmeys@camnet.com.kh Website : www.moeys.gov.kh

Ministry of Environment

No.48 Sihanouk Blvd. , Phnom Penh

Tel : (855)23 427894 Fax : (855)23 427844 E-Mail : moe-

cabinet@camnet.com.kh Website : www.moe.gov.kh

หน่วยงาน / องค์กรภาคเอกชนของกัมพูชา

Cambodia Chamber of Commerce

Building 7D, Russia Rd., Sangkat Teak Laok 1,

Khan Toul Kok, Phnom Penh

Tel : 855-23-882576 / 880795

Fax : 855-23-881757

E-mail : ppcc@online.com / ppcc.infor@everyday.com.kh /

ppcc@camnet.com.kh

Website : www.ppcc.org.kh

CAMFEBA-Cambodia Federation of Employer & Business

Associations

No.175, Jawaharlal Nehru (St.215), Phnom Penh

Tel : 855-23-880 931

Fax : 855-23-880 931 E-mail : camfeba@online.com.kh

PSMIA-Phnom Penh Small and Medium Industry Association
No.552-556, National Road 2, Sangkat Chak Angreleu,
Khan Meanchey, Phnom Penh

Tel : 855-23-993 618

Fax : 855-23-993 618 / 995 388

E-mail : psmia@camintel.com

GMAC-The Garment Manufacturers Association in Cambodia
No.175, Jawaharlal Nehru (St.215), Phnom Penh

Tel : 855-23-723 796 / 301 180

Fax : 855-23-311 181

E-mail : info@gmac-cambodia.org

National Cambodian Rice Millers Association

No.06, Street 288, Boeung Kengkang, Chamcarmon, Phnom
Penh

Tel : 855-12-882 222 / 855-15-882 222

Fax : 855-23-218 652

E-mail : ncrma@sme.forum.org.kh / savuth@hellogsm.com.kh

Cambodia Hotel Association

No.Room G-14 Hotel Cambodiana

No.313, Sisowath Quay, Phnom Penh

Tel : 855-23-990 577

E-mail : info@phnompenh-hotels.org

Website : www.phnompenh-hotels.org

Cambodia Hotel Association-Siem Reap Chapter

No.24, Group 1, phum Salakanseng, Khum Svay Dangcum,

Siem Reap Province

Tel : 855-63-963 966

E-mail : info@angkorhotels.org

Website : www.angkorhotels.org

The Association of Banks in Cambodia

No.1, Kramuon Sar (St. 114), Phnom Penh

Tel : 855-23-218 610

E-mail : bankers@online.com.kh

หน่วยงานในประเทศไทย

สถานเอกอัครราชทูตกัมพูชา ประจำประเทศไทย

518/4 ถนนประชาอุทิศซอยรามคำแหง 39 เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ

10310

โทร : (02) 957-5851 ถึง 52 โทรสาร : (02) 957-5850

E-mail: recbkk@cscoms.com

7. ภาคผนวก

LAW ON THE AMENDMENT TO THE LAW ON INVESTMENT
OF THE KINGDOM OF CAMBODIA Saturday, December
02, 2006 Posted: 16:13 BJT(0813 GMT) E/C Office

CHAPTER 1
GENERAL PROVISIONS

Article 1: New

This law governs all Qualified Investment Projects and defines procedures by which any person establishes a Qualified Investment Project.

Only Qualified Investment Projects are entitled to the benefits subject to the scope of this Law.

Article 2: New

Within the meaning of this Law, the following terms shall be defined as follows:

"Qualified Investment Project" or "QIP" means an investment project which has received a Final Registration Certificate.

"Export QIP" means a Qualified Investment Project whose production is exported to be determined by Sub-Decree.

"Supporting Industry QIP" means a Qualified Investment Project which has its entire production (100%) supplying export industry as substitution for the regularly imported raw materials or

accessories.

"Working day" means any calendar day which is an official working day of the Royal Government of Cambodia.

"Cambodian Entity" means a company which has a place of business and registered in the Kingdom of Cambodia and 51% or more of the shares of the company are held by a person with Cambodian nationality.

"Person" means any natural or juristic person.

"Conditional Registration Certificate" means the document issued by the Council under the paragraph 3 of the new Article 7 of this Law.

"Final Registration Certificate" means the document issued by the Council for the Development of Cambodia under the paragraph 7 of the new Article 7 of this Law.

"Investment Proposal" means the proposal submitted by any person to the Council for the Development of Cambodia with the purpose to establish a QIP.

"Applicant" means any person or group of persons submitting an Investment Proposal to the Council for the Development of Cambodia.

"Investor" means any person who carries on a Qualified Investment Project.

Article 6: New

All persons wishing to establish a QIP shall submit an Investment Proposal to the Council for the Development of Cambodia in the form and according to the procedures provided in this Law and the Sub-Decree.

Article 7: New

Within three (03) working days of the Council's receipt of the Investment Proposal, the Council shall issue to the Applicant a Conditional Registration Certificate or a Letter of Non-Compliance.

The Council shall issue the Conditional Registration Certificate if the Investment Proposal contains all the information required under the Sub-Decree, and if the proposed activity is not in the Negative List set out in the Sub-Decree. However, if the Investment Proposal does not satisfy the above condition, the Council shall issue a Letter of Non-Compliance to the Applicant. The Conditional Registration Certificate shall specify the approvals, authorizations, clearances, licenses, permits or registrations required for the QIP to operate, as well as the government entities responsible to issue such approvals, clearances, licenses, permits or registrations. The Conditional Registration Certificate shall also confirm the incentives that the QIP is entitled to under new Article 14 of this Law and recognize the statutes of the legal entity, which will undertake the QIP.

If the Council for the Development of Cambodia fails to issue a Conditional Registration Certificate or Letter of Non-Compliance within three working days, the Conditional Registration Certificate shall be considered to be automatically approved in the form set out in the Sub-Decree.

The Council for the Development of Cambodia shall obtain all of the licenses from relevant ministries-entities listed in the Conditional Registration Certificate on behalf of the Applicant. All government entities responsible for issuing an authorization, clearance, license, permit or registration listed on the Conditional Registration Certificate shall issue such document no later than the 28th working day from the date of the Conditional Registration Certificate. Any government official who, without proper reason, fails to respond to an Applicant's request by this deadline shall be punished by law.

The Council for the Development of Cambodia shall issue a Final Registration Certificate within 28 working days of its issuance of the Conditional Registration Certificate. Issuance of the Final Registration Certificate does not release the QIP from obtaining any other approvals specified by competent ministries-entities. Even upon the lapse of the 28 working days deadline as stipulated in the paragraph 6 above, all competent entities shall issue approvals as prescribed by laws and regulations. The date of issuing the Final Registration Certificate shall be the

date of QIP commencement.

All Letters of Non-Compliance shall clearly state, in detail, the clear reasons why the Investment Proposal was not satisfactory, acceptable as well as the additional information required to enable the Council to issue a Conditional Registration Certificate.

Article 8: New

A foreign investor shall not be treated in any discriminatory way by reason only of the investor being a foreign investor, except in respect of ownership of land as set forth in the Land Law.

Article 10: New

The Royal Government shall not fix the price or fee of the products or services of a QIP.

Article 12: New

The Royal Government shall make available incentives under this Chapter to Qualified Investment Projects.

Article 14: New

Incentives provided for in Article 13 shall include as follows:

1. A QIP shall be entitled to exemption from the tax on profit imposed under the Law on Taxation for by obtaining a profit tax

exemption period.

The tax exemption period is composed of a Trigger Period + 3 years + Priority Period. Priority Period shall be determined in the Financial Management Law.

The maximum allowable Trigger Period is to be first year of profit or three years after the QIP earns its first revenue, whichever is sooner.

2. The entitlement of a QIP under the paragraph 1 above shall be subject to the QIP obtaining from the Council an annual certificate of obligation satisfaction before the State which shall be specified by the Sub-Decree.

3. A QIP shall be subject to a profit tax rate after its tax exemption period as determined in the Law on Taxation.

4. A QIP which uses the entitlement under Sub-Article 14.1 the paragraph 1 above shall not be entitled to claim any special depreciation under the Law on Taxation.

5. A domestically oriented QIP shall be entitled to import production equipment construction materials, exempt of duty which shall be specified by the Sub-Decree.

6. Export QIPs other than an Export QIP which elects or which has elected to use the Customs Manufacturing Bonded Warehouse mechanism, shall be entitled to import production equipment, construction materials, and production input materials exempt of duty which shall be specified by the Sub-

Decree.

7.A “Supporting Industry” QIP shall be entitled to import production equipment, construction materials, and production input materials exempt of duty which shall be specified by the Sub-Decree.

8.A person which has acquired, or merged with, an investor, may on application to the Council for the Development of Cambodia inherit all, and any, guarantees, rights, privileges and obligations from the investor’s QIP, subject to the merger or acquisition procedures stipulated which shall be specified by the Sub-Decree.

9.A QIP which is located in a designated SPZ or EPZ listed in a development priority list issued by the Council shall be entitled to the same incentives and privileges as other QIPs stipulated in this law.

10. A QIP shall be entitled to 100% exemption of export tax, except for activities as stipulated in laws in effect.

11. A QIP is entitled to obtain visas and work permits for the employment in the Kingdom of foreign citizens as managers, technicians and skilled workers, and residency visas for the spouses and dependants of those foreign nationals as authorized by the Council for the Development of Cambodia and in compliance with the Immigration and Labor Laws.

Article 15: New

The rights, privileges and entitlements of a QIP may not be transferred or assigned to any third party except by acquisition or merger as stipulated in the paragraph 8 of the new Article 14.

Article 16: New

Ownership of land by investors for the purpose of carrying on a QIP shall be vested in natural persons holding Cambodian citizenship or in Cambodian Entities.

Use of land shall be permitted to investor, including concessions, unlimited long-term leases and, limited short-term leases which are renewable, in compliance with the provisions of the Land Law.

Investors shall have the right to own and pledge as security and transfer the real and personal property situated upon the land and land which the QIP uses, for a period no longer than the period determined in a land concession contract or land lease agreement as permitted by Law.

Investors cannot transfer or pledge any longer the land concession, which has not been in operation.

Article 18: New

Investors shall be allowed to hire foreign employees provided that ::

-The qualification and expertise are not available in the Kingdom of Cambodia among the Cambodian populace. In the event of such hiring, appropriate documentation including photocopies of the employee's passport, certificate and/or degree and a curriculum vitae shall be submitted to the Council for the Development of Cambodia,

- A letter asserting needs for hiring the foreign employees shall be required. Investors shall obtain an approval and a permit from the Ministry of Social Affairs, Labor, Vocational Training and Youth Rehabilitation,

-Before working for investors, the foreign employee shall hold a permit for work in the Kingdom of Cambodia, issued by the Ministry of Social Affairs, Labor, Vocational Training and Youth Rehabilitation.

Investors shall perform the following obligations:

-Provide adequate and consistent training to Cambodian staff,

-Promotion of Cambodian staff to senior positions will be made over time.

Article 20: New

Except for land-related disputes, any dispute relating to a QIP concerning its right and obligations set forth in the law shall be settled amicably as far as possible through consultation between the Council for the Development of Cambodia, the investors and

any other party involved in the dispute.

If the parties failed to reach an amicable settlement within two months from the date of the first written request to enter such consultations, the dispute shall be brought by either party for :

-Conciliation before the Council which shall provide its opinion,
or

-Arbitration in or outside of Cambodia as agreed by both parties., or

-Trial by the tribunals of the Kingdom of Cambodia.

Article 21: New

If an investor intends to end its activities in the Kingdom of the Cambodia, it shall inform the Council for the Development of Cambodia through either a registered letter or a hand delivered letter stating the reason of such a decision, and signed by the investor or his attorney-in fact.

Article 22: New

If an investor intends to stop the activity of its QIP without judicial procedures, the investor shall provide proof to the Council that the QIP has properly settled its debts, including any complainants and claims from the Ministry of Economy and Finance, before the investor is allowed to officially stop the activities of the QIP or dissolve according to the applicable

commercial law.

Article 23: New

Once the QIP is allowed to stop its activity either within the judicial procedures or not, the investor can transfer the remaining proceeds of their assets overseas or use them in the Kingdom of Cambodia. However, in the event that the QIP had used machineries and equipment that were imported duty free for less than five years, the QIP shall have the obligations to pay the duties applicable to those machineries and equipment, according to the determination of the Sub-Decree.

NEW CHAPTER 9

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 24: New

All investments authorized under the Law on Investment promulgated in by Royal Kram No. 03/NS/94 dated August 05, 1994 and Sub-Decrees shall be considered to be Qualified Investment Projects as stipulated in this Law and the relevant Sub-Decrees.

An QIP entitled to a tax on profit rate of 9% before the promulgation of this Law and which has commenced the investment activity in respect of which the approval was granted,

shall be entitled to that 9% tax rate for five tax years commencing from the fiscal year after the promulgation of this Law, subject to the QIP Investors submitting in each fiscal year after the promulgation of this law a certificate of obligation satisfaction before the State, which shall be specified by the Sub-Decree as stipulated in the paragraph 2 of the new article 14.

A QIP entitled to an exemption of tax on profit before promulgation of this Law, and whose entitlement has been approved in writing by the Council, shall continue to be entitled to that profit tax exemption, subject to the QIP Investors submitting in each fiscal year after the promulgation of this Law a certificate of obligation satisfaction before the State, which shall be specified by the Sub-Decree as stipulated in the paragraph 2 of the new Article 14.

NEW CHAPTER 10

FINAL PROVISIONS

Article 25: New

Where the QIP violates or fails to comply with the conditions stipulated by the Council for the Development of Cambodia, the Council shall have the power to withdraw the privileges and incentives granted to him, in whole or in part.

Article 26: New

Any provisions contrary to this Law shall be abrogated.

Article 27: New

This Law shall be promulgated immediately.

8. ที่มาข้อมูล

1. กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ
2. สถานทูตไทย ณ กรุงฮานอย
3. สำนักงานพาณิชย์ไทย ณ กรุงฮานอย
4. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
5. กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
6. กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
7. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม
8. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย